

UDKAST

Forslag

til

Lov om ændring af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.
(Undtagelse af planlagte områder til erhverv og tekniske anlæg fra lugtge-
nekriterierne i husdyrbruglovgivningen)

§ 1

I lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. lovbekendtgørelse
nr. 1065 af 21. august 2025, foretages følgende ændring:

1. I § 34, *stk. 4*, indsættes som 2. *pkt.*:

»Ministeren kan endvidere fastsætte regler om undtagelse fra beskyttel-
sesniveauet for visse eksisterende eller fremtidige byzoneområder, som er
udlagt til erhverv eller tekniske anlæg.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2026.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets nærmere indhold
 - 2.1. Gældende ret
 - 2.2. Ministeriet for Grøn Treparts overvejelser og den foreslåede ordning
3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Klimamæssige konsekvenser
7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at tilvejebringe hjemmel til, at ministeren for grøn trepart kan fravige reglerne om beskyttelse mod lugtgener (lugtgenekriterier) fra husdyrbrug for eksisterende eller fremtidige byzonearealer, for så vidt angår erhvervsområder og områder med tekniske anlæg.

Lovforslaget har til hensigt at sikre, at lov om statsligt udpegede energiparker og lov om én indgang for produktionsvirksomheder og statslig udpegnings af industri-parker kan udmøntes uden samtidig at afskære fremtidige husdyrbrugs mulighed for etablering i nærheden samt eksisterende nært beliggende husdyrbrugs muligheder for ændringer eller udvidelser.

Ministeriet for Grøn Trepert og By-, Land- og Kirkeministeriet er bekendt med husdyrbrug, som på grund af reglernes nuværende udformning ikke vil kunne opnå miljøgodkendelse eller miljøtilladelse, hvis eksisterende byzone udvides med nye erhvervsområder m.v. Dette er bl.a. aktuelt ved realisering af statsligt udpegede energiparker, der rummer med mulighed for udlæg af byzonearealer til PtX-anlæg og anden erhvervsmæssig bebyggelse samt for statsligt udpegede industri-parker

Efter Ministeriet for Grøn Treperts opfattelse indeholder husdyrbrugloven ikke i dag hjemmel til, at der kan gøres undtagelse fra beskyttelsesniveauet for lugtgener.

Ministeriet for Grøn Trepert finder, at visse eksisterende og fremtidige planlagte erhvervsområder og områder med tekniske anlæg i byzoner bør kunne undtages fra lugtgenekriterierne, som er fastsat i bekendtgørelse nr. 1089 af 16. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (herefter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

Med lovforslaget foreslås det derfor, at der indsættes en ny bestemmelse i husdyrbrugloven, som giver ministeren for grøn trepart hjemmel til at fastsætte regler om at undtage visse eksisterende eller fremtidige byzoneområder, som er udlagt til erhverv eller tekniske anlæg, fra beskyttelsesniveauet.

2. Lovforslagets nærmere indhold

2.1. Gældende ret

Efter husdyrbruglovens § 34, stk. 1, kan ministeren for grøn trepart fastsætte regler om godkendelser og tilladelser, herunder om kommunalbestyrelsens behandling og vurdering af sagen. Ministeren kan i den forbindelse fastsætte regler om, i hvilke tilfælde og på hvilke vilkår miljøgodkendelser og miljøtilladelser kan meddeles. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om, at der skal gælde særlige krav for bestemte husdyrbrug.

Ifølge forarbejderne til husdyrbruglovens § 34, stk. 1, har det været hensigten med bestemmelsen at videreføre beskyttelsesniveauerne fra den tidligere gældende husdyrbruglov, jf. Folketingstidende 2016-17, tillæg A, L 114 som fremsat, side 144, men hjemlen kan ikke udstrækkes til at undtage visse områder i byzoner fra lugtgenekriterierne.

Efter husdyrbruglovens § 34, stk. 4, kan ministeren for grøn trepart fastsætte regler for beskyttelsesniveauet, herunder hvad der er væsentlige virkninger på miljøet.

Af lovbemærkningerne til den tidligere husdyrbruglovs § 34, stk. 2, fremgår det, at formålet med bemyndigelsesbestemmelsen var at give miljøministeren hjemmel til at fastsætte bindende regler for kommunernes administration af godkendelsesordningen, herunder regler for, hvorledes udledningen fra et husdyrbrug skal beregnes, jf. Folketingstidende 2006-2007, tillæg A, L 55 som fremsat, s. 1982.

Ifølge forarbejderne til den gældende bestemmelse i husdyrbruglovens § 34, stk. 4, var det hensigten med bestemmelsen at videreføre den tidligere gældende bemyndigelsesbestemmelse i § 34, stk. 2, herunder at videreføre beskyttelsesniveauet, jf. Folketingstidende 2016-2017, tillæg A, L 114 som fremsat, s. 147-148. Det fremgår endvidere af de specielle lovbemærkninger til husdyrbruglovens § 34, stk. 4, at bemyndigelsen kun kan anvendes til at fastsætte regler for ammoniak- og lugtemission samt nitrat og fosfor. Det er ligeledes hensigten med bemyndigelsesbestemmelsen, at ministeren som hidtil kan ændre de gældende beskyttelsesniveauer, hvis der f.eks. bliver tilvejebragt ny viden om emissioner m.v.

Husdyrbruglovens § 34, stk. 4, giver, i lyset af lovbemærkningerne, ikke ministeren hjemmel til, at der kan fastsættes regler om, at bestemte områder, f.eks. visse områder i byzone, er undtaget fra lugtgenekriterierne.

Bemyndigelsen i husdyrbruglovens § 34, stk. 4, er udnyttet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 32 skal geneniveauerne for lugt, der beregnes efter Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljøs lugtmodel i odour units (OU_E) og efter FMK-modellen i lugtenheder (LE), jf. bekendtgørelsens bilag 3, pkt. B, overholdes for at opnå miljøgodkendelse eller miljøtilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug. Geneniveauerne for lugt må maksimalt være 5 OU_E pr. m^3 og 1 LE pr. m^3 for eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidige byzone- eller sommerhusområder.

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 23, stk. 1, beregner kommunalbestyrelsen på baggrund af en ansøgning om godkendelse eller tilladelse lugtemission fra husdyrbruget for alle staldafsnit. Denne beregning foretages i IT-systemet, der er tilgængeligt via husdyrgodkendelse.dk, og der angives efter udregningen det antal meter, som husdyrbruget som minimum skal være beliggende fra byzone for ikke at overskride lugtgenekriterierne i bekendtgørelsens § 32.

Kommunalbestyrelsen er således forpligtet til at meddele afslag på en ansøgning om miljøgodkendelse eller miljøtilladelse til etablering, ændring eller udvidelse, såfremt husdyrbruget, efter en beregning efter § 23, ikke overholder lugtgenekriterierne.

2.2. Ministeriet for Grøn Treparts overvejelser og den foreslåede ordning

Ministeriet for Grøn Trepart har på baggrund af henvendelser fra borgere og myndigheder konstateret, at udlæg af nye byzonearealer med henblik på at realisere statsligt udpegede energiparker og industriparker har utilsigtede konsekvenser for fremtidige og eksisterende nærtliggende husdyrbrug, da lugtgenekriterierne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen besværliggør etablering, ændring eller udvidelse.

Ministeriet har ligeledes konstateret, at når byzoner bliver geografisk udvidet, kan det skabe udfordringer for omkringliggende husdyrbrug på grund af lugtgenekriterierne.

Ministeriet har i den forbindelse været i dialog med By-, Land- og Kirkeministeriet om en mulig løsning, som kan sikre, at byzoner udlagt til områder med erhverv og tekniske anlæg, der ikke kræver en beskyttelse mod lugtgener, kan etableres uden at husdyrbrug begrænses unødigt i udviklingen af deres erhverv.

Ministeriet har overvejet, om det kunne være en løsning, at der sker ændringer i det nugældende forbud mod etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug inden for en afstand af 50 meter fra byzonegrænsen (afstandskravet), jf. husdyrbruglovens § 6, stk. 1, nr. 3, når byzonen er udlagt til erhvervsområde eller teknisk anlægsområde. En ændring af forbuddet ville medføre, at husdyrbrug kunne opnå miljøgodkendelse eller miljøtilladelse til etablering, udvidelse eller ændring på trods af, at afstandskravet til nærmeste byzone ikke var overholdt.

Ministeriet finder imidlertid, at den nuværende minimumsbeskyttelse af byzoner gennem afstandskravet på minimum 50 meter bør opretholdes, uanset om byzonen er udlagt til eksempelvis boligområde eller erhvervsområde. Hensynet til beskyttelse af byzoner mod gener som eksempelvis støv, fluer, lys osv. fra husdyrbrug vejer efter ministeriets vurdering tungere end hensynet til husdyrbrugs frie placeringsret. Ministeriet finder det derfor ikke hensigtsmæssigt at foreslå det generelle afstandskrav til byzoner ændret.

Ministeriet finder derfor, at det bør være muligt at fravige dele af beskyttelsesniveauerne, når der er tale om husdyrbrug, der er beliggende i områder uden et beskyttelsesbehov.

Efter ministeriets opfattelse må den gældende bestemmelse i husdyrbruglovens § 34, stk. 4, i lyset af forarbejderne, fortolkes på den måde, at bestemmelsen giver ministeren mulighed for at fastsætte regler om beskyttelsesniveauet, idet det har været hensigten, at det tidligere gældende beskyttelsesniveau skulle videreføres. Bestemmelsen giver efter ministeriets opfattelse imidlertid ikke hjemmel til at gøre undtagelser fra det fastsatte beskyttelsesniveau, herunder for bestemte områder, f.eks. planlagte områder til erhverv eller tekniske anlæg.

På den baggrund er det ministeriets opfattelse, at det er nødvendigt at indsætte en hjemmel i husdyrbrugloven, som bemyndiger ministeren for grøn trepart til at kunne fastsætte regler om undtagelser fra beskyttelsesniveauet. Denne bestemmelse skal gælde for visse eksisterende eller fremtidige byzoneområder, som er udlagt til erhverv eller tekniske anlæg.

Ministeriet har i den forbindelse overvejet, om den foreslåede bemyndigelse skulle gøres bredere, end der lægges op til i lovforslaget, så ministeren kunne fastsætte regler om undtagelse af beskyttelsesniveauet for lugtgener for byzoner generelt.

Ministeriet har imidlertid vurderet, at den foreslåede bemyndigelse ikke bør gøres unødigt bred og på den baggrund foreslås det, at det hidtidige beskyttelsesniveau mod lugt kun fraviges for byzoneområder, der er udlagt til erhverv eller teknisk anlæg, mens beskyttelsesniveauet mod lugt opretholdes for alle øvrige udlagte anvendelseskategorier af byzone som eksempelvis områder til bolig, blandet bolig og erhverv m.v.

Dermed foreslås det, at der kun indføres hjemmel til at undtage områder fra lugtgenekriterierne, hvor der må antages ikke at være et særligt beskyttelsesbehov.

Ministeriet har endvidere overvejet afgrænsningen af de områder, som kan undtages, herunder om det er erhvervsområder og områder til tekniske anlæg, der skal undtages, eller om det bør være områder med mere specifik ikke-miljøfølsom anvendelse.

Ministeriet finder, at det vil skabe en uhensigtsmæssig tilstand, hvis de generelle anvendelsesområder (erhverv og tekniske anlæg) undtages fra beskyttelsen, da eksempelvis dele af erhvervsområder udelukkende indeholder

kontorbyggeri, hvor mennesker færdes i vidt omfang og hvor beskyttelsesbehovet derfor er tilstede. Derfor vil der i udmøntningen af bemyndigelsen blive fastsat en nærmere bestemt afgrænsning af, hvilke specifikke anvendelsesområder af erhverv og tekniske anlæg, der undtages fra lugtgenekriterierne, således at der ikke undtages områder, hvor beskyttelsesbehovet er tilstede.

På den baggrund foreslås det, at der i husdyrbruglovens § 34, stk. 4, indsættes et nyt punktum, jf. lovforslagets § 1, nr. 1, som giver ministeren for grøn trepart hjemmel til at fastsætte regler om undtagelse fra beskyttelsesniveauet for visse eksisterende eller fremtidige byzoneområder, som er udlagt til erhverv eller tekniske anlæg.

Det er hensigten, at der i medfør af den foreslåede bemyndigelse indsættes en ny bestemmelse i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, som vil udgøre en undtagelse til den gældende husdyrgodkendelsesbekendtgørelses § 32, der indeholder de nuværende lugtgenekriterier til byzoner. Den nye bestemmelse i bekendtgørelsen forventes udmøntet på den måde, at den vil undtage visse eksisterende og fremtidige byzoner, som er udlagt til erhverv eller teknisk anlæg, fra lugtgenekriterierne i bekendtgørelsen.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslagets § 1 om en ny bemyndigelsesbestemmelse i husdyrbruglovens § 34, stk. 4, vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for det offentlige.

Udmøntningen af den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse forventes heller ikke at medføre økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for det offentlige.

Det vurderes, at de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning ikke er relevante for lovforslaget.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Ministeriet for Grøn Trepert vurderer, at lovforslagets § 1 om en ny bemyndigelsesbestemmelse i husdyrbruglovens § 34, stk. 4, 2. pkt., ikke i sig selv vil medføre økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

UDKAST

Ministeriet vurderer endvidere, at udmøntningen af lovforslagets § 1 vil udgøre en lempelse og dermed en positiv økonomisk konsekvens for eksisterende husdyrbrug, som på grund af lugtgenekriterierne til byzone ikke kan udvides eller ændres, når byzonen er udlagt til erhverv eller teknisk anlæg i kommunale rammeplaner og lokalplaner. Ligeledes vil områder, der for nuværende ikke kan anvendes til etablering af husdyrbrug på grund af lugtgenekriterierne til byzone, kunne anvendes hertil, når bemyndigelsesbestemelsen udmøntes, og områderne er udlagt til erhverv eller teknisk anlæg i kommunale rammeplaner og lokalplaner.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den ... til den ... været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen

UDKAST

Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Fastsættelse af regler i medfør af den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse i husdyrbruglovens § 34, stk. 4, 2. pkt., forventes at indebære lempelser for de husdyrbrug, der ikke skal beregne lugtgenekriterier til områder i byzoner, der i en kommunal rammeplan eller i lokalplan er udlagt til erhverv eller teknisk anlæg	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten		
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter husdyrbruglovens § 34, stk. 4, kan ministeren for grøn trepart fastsætte regler for beskyttelsesniveauet, herunder hvad der er væsentlige virkninger på miljøet. Hjemlen er udmøntet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 32, hvorefter der er fastsat lugtgenekriterier til nærmeste byzone.

Ved begrebet »byzone« forstås de områder, som ikke er sommerhusområder og landzoner, jf. planlovens § 34, stk. 4.

Som reglerne er udformet i dag, er der ikke mulighed for at undtage byzoner fra lugtgenekriterierne, ligesom der ikke skelnes mellem følsom og ikke-følsom anvendelse af byzonen.

Husdyrbrugloven indeholder ikke udtrykkelig hjemmel til, at der kan fastsættes regler om undtagelse fra beskyttelsesniveauet for bestemte områder, f.eks. områder udlagt som erhverv og teknisk anlæg i byzone, idet § 34, stk. 4, alene giver mulighed for, at der kan fastsættes regler for beskyttelsesniveauet.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.1. i de almindelige bemærkninger i lovforslaget.

Det foreslås, at der i § 34, stk. 4, indsættes et nyt punktum, hvorefter ministeren for grøn trepart kan fastsætte regler om undtagelse fra beskyttelsesniveauet for visse eksisterende eller fremtidige byzoneområder, som er udlagt til erhverv eller tekniske anlæg.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at ministeren for grøn trepart bemyndiges til at fastsætte regler om, at lugtgenekriterierne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ikke finder anvendelse for eksisterende eller fremtidige byzoneområder, der er udlagt til erhverv eller teknisk anlæg.

Ministeriet for Grøn Trepart forventer, at den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse vil blive anvendt til at undtage områder, som er udlagt til visse erhverv og tekniske anlæg i byzoner, fra lugtgenekriterierne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 32, nr. 1. Det er hensigten, at undtagelserne

skal gælde for både eksisterende og fremtidige områder fra bekendtgørelsesændringens ikrafttræden. Ved områder forstås en generisk kategori af områder og der undtages således ikke konkrete geografiske områder.

Ved udmøntningen af bemyndigelsen bliver de områder, der undtages for beskyttelsesniveauet, yderligere afgrænset, således at kun en delmængde af erhvervsområder til ikke-miljøfølsom anvendelse undtages. Det forudsættes i den forbindelse, at der med den foreslåede bestemmelse ikke kan fastsættes regler om undtagelse fra lugtgenekriterierne for områder, hvor et større antal mennesker har deres daglige gang, f.eks. i erhvervsområder udlagt til kontorbyggerier. Derved sikres det, at beskyttelseshensynet fortsat slår igennem for områder til erhverv og tekniske anlæg, hvor mennesker færdes.

Ministeriet for Grøn Trepert forventer, at der ved udmøntningen af den foreslåede bestemmelse samtidig fastsættes overgangsregler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen for ansøgninger om miljøgodkendelse eller miljøtiladelse, som er modtaget, men hvor sagsbehandlingen endnu ikke er påbegyndt og for sager, som er under behandling.

For så vidt angår sager, som er modtaget, men hvor sagsbehandlingen endnu ikke er påbegyndt, er det Ministeriet for Grøn Treperts forventning, at overgangsbestemmelserne vil blive udformet på den måde, at ansøgningerne skal behandles efter de nye (lempede) regler, og at kommunalbestyrelsen, når sagsbehandlingen påbegyndes, skal anmode ansøger om at tilrette ansøgningen i overensstemmelse med bekendtgørelsesændringen og indsende denne på ny.

For så vidt angår ansøgninger, som er under behandling, er det Ministeriet for Grøn Treperts forventning, at overgangsbestemmelserne vil blive udformet på den måde, at disse ansøgninger skal behandles efter de nye (lempede) regler, og at kommunalbestyrelsen inden der træffes afgørelse skal anmode ansøger om at tilrette ansøgningen i overensstemmelse med bekendtgørelsesændringen og indsende denne på ny.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Det foreslås, at loven skal træde i kraft den 1. juli 2026.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	§ 1 I lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1065 af 21. august 2025, foretages følgende ændringer:
§ 34 <i>Stk. 1-3 ---</i> <i>Stk. 5 ---</i>	1. I § 34, stk. 4, indsættes som 2. pkt.: » Ministeren kan endvidere fastsætte regler om undtagelse fra beskyttelsesniveauet for visse eksisterende eller fremtidige byzoneområder, som er udlagt til erhverv eller tekniske anlæg.«